

ON OLGUDA DİSTOMOLARLAR

DISTOMOLARS IN TEN CASES

Koray ÖZER¹, Şeref EZİRGANLI², Mustafa KIRTAY¹, Hasan Hüseyin KÖŞGER³

ÖZET

Sürnümerer dişler, normal dentisyona ilave dişler olarak tanımlanmaktadır. Sürnümerer dişlerin etiyolojileri tam olarak bilinmemektedir. 3. büyük azı dişinin distalinde meydana gelen sürnümerer dişler distomolar olarak adlandırılır. Distomolarlar alt çenede üst çeneye göre daha az sıklıkla görülürler. Erkeklerde kadınlardan daha sık görülürler ve genelde gömülüdürler.

Bu makalede, alt çenede nadir olarak görülen beş distomolar olgusu ve üst çenede beş distomolar olgusu ve bu olguların tedavi planlaması sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Distomolarlar, Sürnümerer Dişler, Panoramik Radyografi

ABSTRACT

Supernumerary teeth are described as the teeth present in addition to the normal dentition. Etiology of supernumerary teeth is unknown completely. Supernumerary teeth that occur distally to the third molar are called distomolar. Distomolars are seen less frequently in mandible than in maxilla. They appear more frequently in males than in females and are generally impacted.

In this article, five mandibular case reports which are seen rarely and five maxillar distomolar case reports and treatment plans are presented.

Keywords: Distomolar, Supernumerary Teeth, Panoramic Radiography

1. Dt., Cumhuriyet Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş Çene Hastalıkları ve Cerrahisi Anabilim Dalı, Sivas, TÜRKİYE
2. Araş. Gör. Dt., Cumhuriyet Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş Çene Hastalıkları ve Cerrahisi Anabilim Dalı, Sivas, TÜRKİYE
3. Yard. Doç. Dr., Cumhuriyet Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş Çene Hastalıkları ve Cerrahisi Anabilim Dalı, Sivas, TÜRKİYE

GİRİŞ

Sürnümerer dişler (SD) dentisyonda fazladan yer alan dişlerdir.¹ SD'ler bir veya daha fazla sayıda olabildikleri gibi tek taraflı veya çift taraflı olarak da olabilirler. Tek veya her iki çenede de birden görülebilirler.² SD 3. büyük azı dişinin distalinde meydana gelirse distomolar veya 4. molar olarak adlandırılırlar.³ Tam olarak gelişemediklerinden genelde şekilsiz ve konik formları vardır ve sıklıkla palatinal tarafta bulunurlar. Distomolarlar kadınlara göre erkeklerde daha sıklıkla görülür. Distomolarların alt çenede görülme sıklığı üst çeneye göre daha nadirdir.¹⁻⁴ Distomolar dişler çoğu zaman klinik belirti vermezler. Bu yüzden genelde hastalar kliniğe farklı şikâyetlerle başvurduklarında rutin olarak alınan radyografilerde teşhis edilebilirler.⁵

Bu makalede, alt çenede nadir olarak görülen beş distomolar olgusu ve üst çenede beş distomolar olgusu ve bu olguların tedavi planlaması sunulmuştur.

OLGU SUNUMLARI

Farklı şikâyetlerle kliniğimize başvuran hastaların dokuz tanesinde rutin panoramik radyografi kontrollerinde distomolar varlığı saptanmıştır. Bir tanesinde ise panoramik radyografide distomolar diş süperpoze olup görünmemektedir. Bu hastalar 17-29 yaş arasında olup beş tanesi bayan, beş tanesi erkektir. Beş olgu mandibulada iken, beş tanesi maksillada bulunmaktadır. Mandibuladaki olguların hepsi tek taraflı iken, maksilladaki olguların dört tanesi çift taraflı bir tanesi tek taraflıdır (Resim 1 ve 2).

Mandibuladaki olguların üç tanesinde herhangi bir patoloji ve semptom olmadığı için müdahale edilmedi, iki tanesinde ise ağrı şikâyeti mevcut olduğundan aynı bölgedeki yirmi yaş dişi ile birlikte çıkarılmıştır.

Maksilladaki olgularda da iki tanesi çekildi ve diğerleri takip edildi (Tablo 1).

Tablo 1. Distomolar olguları

Hasta no	Cinsiyet	Yaş	Diş no	Boyut	Semptom	Tedavi
1	♀	20	49	M	-	T
2	♂	19	49	M	-	T
3	♂	19	49	M	Ağrı	Ç
4	♀	23	39	M	-	T
5	♀	28	49	N	Ağrı	Ç
6	♀	18	19,29	M	-	T
7	♂	29	19,29	M	-	Ç(29) T(19)
8	♂	17	19,29	M	-	T
9	♀	18	19	M	Ağrı	Ç
10	♂	24	19,29	N	-	T

♂: erkek; ♀: bayan; M: mikrodont; N: normal; T: takip;
Ç: çekim; -: yok

Resim 1: Alt çenede tek taraflı kısmen sürmüş normal büyük azı dişi şeklinde ve boyutunda distomolar.

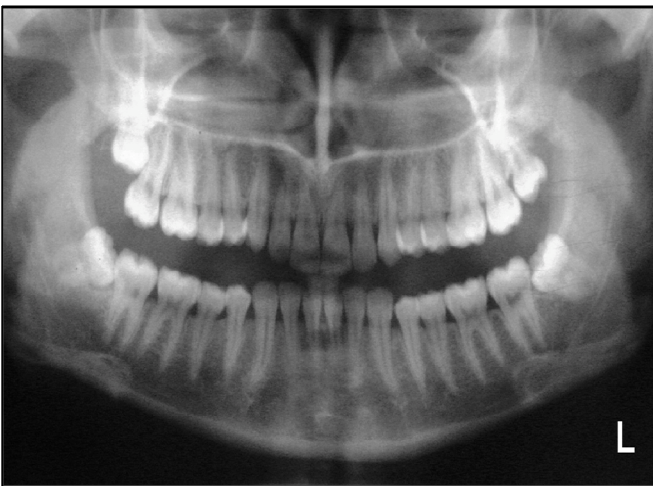
On Olguda Distomolarlar

Resim 2: Üst çenede çift taraflı tam gömülü mikrodont distomolarlar.

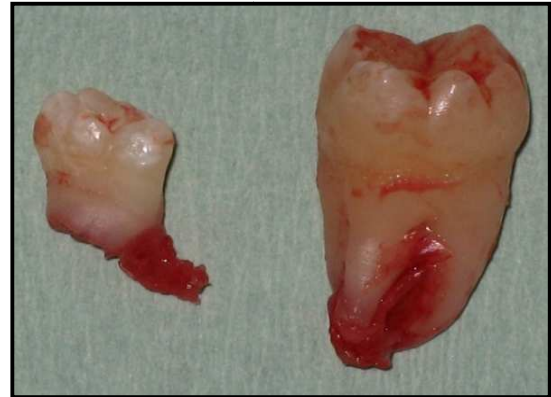
TARTIŞMA

Distomolarların etiolojisi tam olarak bilinmemektedir. Dental laminadaki ilave tomurcukların proliferasyonu sonucunda oluştuğu ileri sürülmektedir.³ Genetik ve çevresel faktörlerinde etyolojide rol oynadığı düşünülmektedir.^{3,4} Kleidokraniyal dizostoz, dudak/damak yarığı, Fabry hastalığı ve Gardner sendromu gibi maksillofasiyal anomalilerle birlikte görülebilmektedir.² Sunulan olguların hiçbirinde sendrom veya hastalık saptanmadı.

Resim 3: Sağ üst çenede gömülü 3. Molar dişi ile birlikte bulunan ve süperpoze olan distomolar dişe ait panoramik röntgen.

Süpernümerer molarların prevalansı Stafne⁶ tarafından %1, Luten⁷ tarafından %2 olarak rapor edilmiştir. Literatür incelemesinde dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci moların da görülebildiği bildirilmiştir.^{8,9} Distomolarlar alt çeneye oranla daha çok üst çenede görülürler. Görülme sıklığı erkeklerde kadınlara oranla daha fazladır.^{1,3} Grimanis ve ark.³ distomolar dişlerin % 79'unun üst çenede olduğunu rapor etmişlerdir. Stafne, 520 adet sürnüme diş incelemiş ve alt çenede distomolarların görülme sıklığını %2 olarak bulmuştur.⁶ Distomolarlar genellikle tek taraflı olarak görülürler çift taraflı olması daha enderdir.⁴ Bu makalede, 5'i alt çenede ve 5'i üst çenede olmak üzere toplam 10 adet distomolar olgusu sunuldu. Alt çenedeki olguların hepsi tek taraflıyken üst çenedekilerin dört tanesinin çift taraflı bir tanesinin de tek taraflı olduğu görüldü.

Resim 4: Süperpoze konumdaki 3. ve 4. molar dişler

Distomolarlar genelde semptomsuzdurlar. Bu nedenle rutin panoramik radyografik muayeneler sonucunda belirlenirler.⁵ Ancak bazen panoramik radyografide bile distomolar diş varlığı belirlenemeyebilir. Sunulan 9. olguda, panoramik radyografide yirmi yaş dişi ile süperpoze olması ve mikrodont yapıda olmasından dolayı görülemeyen distomolar diş ancak gömülü yirmi yaş dişin çekimi sonrasında varlığı tespit edildi (Resim 3 ve 4). Bundan

On Olguda Distomolarlar

dolayı, sadece panoramik röntgene bakarak distomolarların sıklığını belirlemenin çok doğru sonuçlar vermeyeceği kanaatindeyiz.

Distomolarlar genellikle konik, şekilsiz ve mikrodont olarak bulunmaktadır ancak normal yapıda ve boyutta da olabilirler.^{2,4} Radyolojik incelemelerde olguların çoğunun mikrodont yapıda oldukları görüldü. Üst çenedeki distomolar olgularından bir tanesinin şekilsiz, üç tanesinin mikrodont yapıda bir tanesinin de normal büyük azı dişi formunda olduğu görüldü. Üst çenedeki distomoların ise dört olguda normal diş formunda ve mikrodont oldukları bir olguda ise molar diş benzeri bir yapıda olduğu görüldü.

SONUÇ

Distomolarlar genellikle sürmemiş olarak bulunurlar. Genelde semptomsuz olduklarından dolayı da çoğunlukla çekilmeden bırakılırlar.

KAYNAKLAR

1. Scheiner MA, Sampson WJ. Supernumerary teeth: A review of the literature and four case reports. Aust Dent J 1997;42(3):160-5.
2. White SC, Pharoah MJ. Oral Radiology: Principles and Interpretation. 5th ed. Mosby, St.Louis, p:330, 2003.
3. Grimanis GA, Kyriakides AT, Spyropoulos ND. A survey on supernumerary molars. Quintessence Int 1991;22(12):989-95.
4. Neville B, Damm D, Allen C, Bouquot J. Oral Maxillofacial Pathology. 2nd ed. Saunders, Philadelphia, p:71, 2002.
5. Gündüz K. Distomolarlar olgu bildirimleri: GÜ Diş Hek Fak Derg 2007;24(2):115-8.

6. Stafne EC. Supernumerary teeth. Dent Cosmos 1932;74(8):653-9.

7. Luten JR. The prevalence of supernumerary teeth in primary and mixed dentitions. J Dent Child 1967;34(5):346-53.

8. Yusof WZ. Non-syndrome multiple supernumerary teeth: literature review. J Can Dent Assoc 1990;56(2):147-9.

9. Kokten G, Balcioglu H, Buyukertan M. Supernumerary fourth and fifth molars: a report of two cases. J Contemp Dent Pract 2003;4(4):67-76.

İletişim Adresi

Dt. Şeref EZİRGANLI

Cumhuriyet Üniversitesi,

Diş Hekimliği Fakültesi,

Ağız Diş Çene Hastalıkları ve Cerrahisi A.D., 58140,

Sivas, TÜRKİYE

Tel: 0 346 219 10 10 / 2756

E-posta: seref.ezirganli@gmail.com